

Sygn. akt VIII U 2308/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2015 r. w Gliwicach

sprawy D. G. (P.-G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej

przy udziale zainteresowanej M. Ż.

na skutek odwołania D. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 17 października 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję stwierdzając, że odwołująca D. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 maja 2014 roku.

(-) SSO Joanna Smycz

Sygn. akt VIII U 2308/14

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 17 października 2014r., powołując się na art. 83 ust.1, art. 38 ust.1 pkt. 1 oraz art. 6 ust.1 pkt. 5, art. 11 ust.2, art. 12 ust.1 i art. 13 pkt. 4 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 1442 ze zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że D. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od dnia 1 maja 2014r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu.

W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że D. G. została zgłoszona do ubezpieczenia społecznego jako płatnik składek i osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 maja 2014r., natomiast za okres od dnia 30 lipca 2014r. wystąpiła o wypłatę zasiłku chorobowego.

ZUS zakwestionował, że D. G. faktycznie prowadziła działalność gospodarczą, a jej działanie miało na celu uzyskanie korzyści związanych z wypłatą zasiłku chorobowego. Organ rentowy podniósł, że jako przyczynę rozwiązania umowy zlecenia zawartej z płatnikiem składek (...) wł. M. Ż. na okres od dnia 06.05.2013r. do dnia 31.12.2013r. podano „brak możliwości wykonywania zlecenia w terminie od 01.05.2014r. do 31.12.2014r.”, po czym z dniem 01.05.2014r. D. G. rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej i nadal świadczy usługi masażu na rzecz w/w płatnika. Dalej ZUS o/Z. wskazał, że podjęta z odwołującą współpraca z ekonomicznego punktu widzenia nie przynosi korzyści finansowych dla firmy (...) wł. M. Ż. ponieważ ponosi ona diametralnie wyższe koszty w porównaniu do kosztów ponoszonych w ramach zatrudnienia ubezpieczonej w oparciu o umowę zlecenie. W imiennych raportach za okres od 06.2013r. do 04.2014r. w/w płatnik wykazuje za ubezpieczoną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 250 zł miesięcznie, natomiast wystawione przez ubezpieczoną rachunki na rzecz przedsiębiorstwa (...) wł. M. Ż. opiewają na kwoty wyższe, tj. w miesiącu 05.2014r. na 1635 zł, 06.2014r. na 970 zł, 07.2014r. na 1025 zł. Ponadto ZUS o/Z. podniósł, że firma (...) wł. M. Ż. jest jedynym odbiorcą świadczonych przez odwołującą usług, zatem nie podjęła ona żadnych kroków celem pozyskania nowych klientów, a jedynie bazowała na podjętej współpracy z byłym pracodawcą. Organ rentowy wskazał, że fakt nie zatrudnienia przez D. P.-G., który przejąłby obowiązki odwołującej związane z masażem w ramach prowadzonej działalności gospodarczej oraz stworzył możliwość prosperowania firmy i pozyskiwania nowych klientów. ZUS podniósł, że ubezpieczona nie ma w dalszej perspektywie zamiaru prowadzenia działalności gospodarczej.

D. G. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do zasiłku chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Podała, że jako przyczynę rozwiązania umowy zlecenia zawartej z płatnikiem składek (...) wł. M. Ż. podano „brak możliwości wykonywania zlecenia w terminie od 01.05.2014r. do 31.12.2014r.” z powodu założenia działalności gospodarczej przez ubezpieczoną. Wskazała także, że pracując na umowie zlecenie kwota jej wynagrodzenia była stała i niezależna od ilości wykonywanych masażu, co często skutkowało stratami finansowymi po jej stronie lub po stronie zleceniodawcy. Dlatego też uzgodniła z firmą (...) wł. M. Ż. wynagrodzenie zależne od ilości wykonanej pracy, co było korzystniejsze dla obu stron umowy. Argumentowała także, że (...) wł. M. Ż. jest jedynym odbiorcą świadczonych przez odwołującą usług, gdyż większość jej klientów była zarazem klientami w/w płatnika składek. Nadto nie zatrudniła nowego pracownika, gdyż nie znalazła wystarczająco kompetentnej osoby, której mogła powierzyć pracę, a bała się utraty renomy zatrudniając nieznaną osobę. Podniosła, że jej działalność gospodarcza nie miała charakteru fikcyjnego czy pozornego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Zainteresowana M. Ż. (...) w G. nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

D. G. ur. (...) W 2012r. skończyła Medyczną Szkołę Policealną, gdzie uzyskała zawód technik masażysta, zaś w 2013r. skończyła Szkołę (...) i (...) Ż., gdzie uzyskała zawód technika usług kosmetycznych. Pierwszą pracę D. G. podjęła w (...) M. Ż. od 6.05.2013r. Zawarła umowę do dnia 31.12.2013r., która następnie została przedłużona do dnia 31.12.2014r. W ramach obowiązków wynikających z umowy miała wykonywać masaże, za wynagrodzeniem 250 zł na miesiąc i wynagrodzenie to było stałe bez względu na ilość klientów. Ubezpieczona osobiście umawiała się z klientkami. Od dnia 16.09.2013r. podjęła pracę na umowie o pracę jako kosmetyczka na 1/4 etatu w Centrum (...) 7-H. w G.. Została zwolniona z tej pracy dnia 01.03.2014r. i postanowiła otworzyć własną działalność i poświęcić się masażowi.

W przedsiębiorstwie (...) pracowała jako jedyna masażystka. O podjęciu działalności gospodarczej we własnym zakresie poinformowała M. Ż., jako że nie mogła prowadzić działalności i jednocześnie pracować na umowie zlecenie. Podjęła działalność gospodarczą od dnia 1.05.2014r. w zakresie poprawy kondycji fizycznej, usług fryzjerskich i kosmetycznych. Gdy ubezpieczona zakładała swoją działalność gospodarczą nie wiedziała, że jest w ciąży, jednakże była brzemienista od marca 2014 roku. Za godzinę masażu odwołująca zarabiała 30 zł, Ubezpieczona widziała potencjał w swojej firmie, miała zamiar dołączyć do oferty usługi kosmetyczne, stąd zadeklarowała najwyższą kwotę 9365

zł jako podstawę wymiaru składek. Podała najwyższą stawkę, ponieważ wiedziała, że jestem w ciąży i chciała się zabezpieczyć w razie niemożności wykonywania zawodu, nadto według jej wyliczeń realnie mogła zarobić taką kwotę. W gabinecie masażu miała wykonywać drobne usługi kosmetyczne już od początku działalności, jako że miała odpowiednie wyposażenie gabinetu. Zaczęła od drobnych usług jak henna z regulacją (za 20 zł), masaż twarzy (za 60 zł), hennę (20 zł), zabiegi na twarz bez użycia urządzeń. Posiadała lampo-lupę, kosmetyki. W ramach wynajmowanego gabinetu dzieliła się połową wynagrodzenia z tytułu masażu z M. Ż. D. G. pracowała od poniedziałku do soboty włącznie, obsługiwała klientów każdego dnia. W zależności od dnia pracowała od 6 do 12 godzin. W czerwcu 2014r. ubezpieczonej spadły zarobki, bo zachorowała jej matka i od dnia 04.06.2014r. do 30.06.2014r. była w szpitalu. Od lipca 2014r. matka ubezpieczonej przebywała w domu. Ubezpieczona codziennie około 4 godzin dziennie zajmowała się matką, nadto opiekowała się siostrzenicą Z. P., która miała 8 lat i chodziła do szkoły od około godz. 8.00 do 12.00. Jej mąż miał ograniczone możliwości pomocy, gdyż od godz. 7.00 do 15.00 pracował jako magazynier. Postanowieniem Sądu Rejonowego w(...) z dnia 26.01.2006r. ustanowiono rodziną zastępczą dla siostrzenicy ubezpieczonej Z. P. rodziców odwołującej-K. P. i J. P.. U matki Z. B. P. stwierdzono zaburzenia psychotyczne podobne do schizofrenii na podłożu organicznych zmian pourazowych, przebywa ona w szpitalu psychiatrycznym w T.. Matka odwołującej zmarła 09.07.2014r. Odwołująca i J. G. dnia 04.09.2014r. złożyli wniosek o ustanowienie w ich osobach rodziny zastępczej dla Z. P. do Sądu Rejonowego w (...). Ubezpieczona mimo złego stanu zdrowia prowadziła działalność do dnia 30.07.2014r., a następnie ją zawiesiła ze względu na problemy zdrowotne. Od 30.07.2014r. aż do porodu miała zwolnienie lekarskie w związku z ciążą. Jej dziecko urodziło się dnia (...), po czym poszła na urlop macierzyński nadal mając zawieszoną prowadzoną działalność. Od sierpnia 2014r. zmniejszyła składkę ubezpieczeniową do minimalnej, żeby dostać zasiłek chorobowy, uiszczala 500 zł od najniższej podstawy wymiaru składek 1680 zł.

Sąd ustalił, iż ubezpieczona zgłosiła się do ubezpieczenia z najwyższą stawką podstawy wymiaru składek 9.365 zł.

dowód:

- akta ZUS z decyzją z dnia 17.10.2014r.
- dokumenty potwierdzające założenie działalności gospodarczej i wykonywania tej działalności
- dokumentacja medyczna matki ubezpieczonej K. P. k.13;
- dokumentacja medycznej siostry ubezpieczonej B. P. k.13;
- świadectwa pracy ubezpieczonej z S. ' (...) s.c. w G. k.13;
- postanowienie Sądu Rejonowego w (...)z dnia 26.01.2006r. o ustanowieniu rodziny zastępczej dla siostrzenicy ubezpieczonej Z. P. k.13;
- wniosek ubezpieczonej i jej męża J. G. do Sądu Rejonowego w(...)z dnia 04.09.2014r. k.13;
- zeznania ubezpieczonej D. G. k.15-16, 42-44;
- zeznania świadka M. Ż. k. 66;

Sąd uznał materiał dowodowy za wystarczający, kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcia sprawy. W szczególności Sąd w zakresie wykonywanej przez ubezpieczoną działalności gospodarczej, dał w pełni wiarę zeznaniom zainteresowanej M. Ż. i samej ubezpieczonej D. G., gdyż są spójne, logiczne i wzajemnie się potwierdzają. W szczególności zainteresowana i ubezpieczona opisały wzajemną współpracę i charakter oraz okoliczności prowadzenia przez ubezpieczoną działalności gospodarczej, zaś Sąd uznał te zeznania za szczerze, logiczne i potwierdzone dowodami z dokumentów.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie D. G. zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżoną decyzją (...) Oddział w Z. zakwestionował istnienie tytułu ubezpieczenia, to jest podleganie przez ubezpieczoną od dnia 1 maja 2014r. ubezpieczeniom społecznym jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 121), zwanej ustawą systemową. Zgodnie z art. 1 ustawy ubezpieczenia społeczne obejmują ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe i ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy, osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące podlegają (z zastrzeżeniem art. 8 i 9) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Zgodnie z treścią art. 13 pkt. 4 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W myśl art. 11 ust. 2 osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące, objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlegają dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu na swój wniosek. Zgodnie z art. 36 ust. 1 każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust.3).

Natomiast po myśli art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA. Po myśli art. 47 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc. W myśl art. 83 ust 1 pkt 2 ustawy systemowej ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

W przedmiotowej sprawie u podstaw wydania zaskarżonej decyzji było uznanie przez ZUS, że D. G. nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, zdrowotnemu, a w konsekwencji również dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzonej od 1 maja 2014r. działalności gospodarczej.

W ocenie organu rentowego, w okolicznościach niniejszej sprawy tj. przy krótkim okresie prowadzenia działalności gospodarczej zarejestrowanej już w okresie ciąży, zgłoszenie odwołującej do ubezpieczeń miało na celu wyłącznie umożliwienie jej skorzystania z wysokich świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego jak i sprzeczne ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem prawa. ZUS zarzucał, że zgłoszenia do ubezpieczeń dokonano w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego i kwestionował, że ubezpieczona faktycznie prowadziła w spornym okresie działalność gospodarczą, a zatem czynność ta powinna być uznana za nieważną.

Zgodnie z art. 83 § 1 kodeksu cywilnego nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

Zgodnie z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednio przepisy ustawy.

W myśl § 2 nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Z kolei zgodnie z § 3 jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

Sąd orzekający wskazuje, że do ubezpieczonej nie znajdzie zastosowania art. 83 k.c., mówiący o nieważności oświadczenia woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów, gdyż w niniejszej sprawie ubezpieczona nie dokonała czynności cywilnoprawnej opartej na umowie, a przystąpiła do ubezpieczeń społecznych w związku z ciężącym na niej obowiązkiem wynikającym z podjęcia działalności gospodarczej. Również objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym następuje automatycznie po złożeniu stosownego wniosku.

W wyroku z dnia 11 grudnia 2014r, I UK 145/14 (LEX nr 1622302) Sąd Najwyższy wskazał, że w aspekcie zgodności z normami prawa cywilnego ocenie nie podlega stosunek ubezpieczenia społecznego, lecz związany z nim stosunek o charakterze cywilnoprawnym. Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, podobnie jak osoby z nimi współpracujące, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu - art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 u.s.u.s., natomiast dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu - art. 11 ust. 2 tej ustawy. Objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym następuje na podstawie stosownego wniosku, co nie oznacza, że zawarte w nim oświadczenie o zgłoszeniu do ubezpieczenia stanowi czynność kreującą stosunek cywilnoprawny, gdyż ubezpieczenie dobrowolne nie opiera się na umowie, tylko na zgłoszeniu powodującym "wejście" do systemu. Jeśli osoba składająca wniosek spełnia ustawowe warunki, to Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie może odmówić objęcia jej ubezpieczeniem chorobowym, a z kolei objęcie ochroną ubezpieczeniową rodzi obowiązek opłacania składek.

W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, że stosunek ubezpieczenia społecznego nie jest stosunkiem cywilnoprawnym, lecz ustawowo regulowanym stosunkiem prawnym opartym na zasadzie solidaryzmu, a wynikające z niego świadczenia nie mają charakteru cywilnoprawnego. Przepisy i instytucje prawa cywilnego mogą być wprost stosowane w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych tylko w razie wyraźnego odesłania przez normę prawa ubezpieczeń społecznych. Wyklucza się także możliwość wykładania przepisów prawa ubezpieczeń społecznych z punktu widzenia zasad współzycia społecznego, gdyż są to przepisy prawa publicznego, cechujące się niezbędnym rygoryzmem. Wprawdzie z ukształtowanego orzecznictwa wynika, że istnieje możliwość zakwestionowania przez Zakład podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że stanowiące tę podstawę wynagrodzenie zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współzycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa, lecz możliwość ta dotyczy sytuacji, w której ocenie z zastosowaniem zasad współzycia społecznego nie podlega sama podstawa wymiaru składek, ale stanowiąca tę podstawę wysokość umówionego przez strony stosunku prawnego i wypłaconego wynagrodzenia (przychodu). Możliwość ta dotyczy przede wszystkim umowy o pracę, której ważność poddaje się ocenie w świetle art. 58 k.c. w związku z art. 300 k.p. Innymi słowy, w aspekcie zgodności z normami prawa cywilnego ocenie nie podlega stosunek ubezpieczenia społecznego, lecz związany z nim stosunek o charakterze cywilnoprawnym.

Sąd zwraca uwagę, że sam wpis do ewidencji działalności gospodarczej (zarejestrowanie) ma charakter deklaratoryjny. Istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o faktycznym prowadzeniu tej działalności, ale prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana jako prowadząca działalność gospodarczą. Domniemanie to może być obalone (por. wyrok SN z dnia 14 września 2007r., III UK 35/07, LEX nr 483284, wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 marca 2006r., III AUa 2850/04, LEX nr 217125, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 25 czerwca 2014r., III AUa 1401/13, LEX nr 1493716).

Należy też podkreślić, że samo podjęcie prowadzenia działalności gospodarczej jest ujmowane szeroko. Prowadzenie działalności gospodarczej obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności,

lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych) tj. innych czynności związanych z działalnością – takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Czynności te pozostają w ścisłym związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, bowiem zmierzają do stworzenia odpowiednich warunków do jej wykonywania. (vide wyrok SN z dnia 25 listopada 2005r., sygn. I UK 80/05, OSNP 2006/19-20/309).

Mając powyższe na uwadze, trzeba stwierdzić, iż Sąd nie podziela oceny organu rentowego, że ubezpieczona dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń dla pozoru w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Jak bowiem wynika ze zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego, ubezpieczona faktycznie prowadziła działalność gospodarczą od 1 maja 2014r.

Działalność podjęła faktycznie z dniem 1 maja 2014r. i w tym okresie nie tylko zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych, ale również ustaliła stawki za usługi masażu, rozdawała ulotki, przygotowała swoją działalność. Ubezpieczona pracowała od poniedziałku do soboty włącznie, obsługiwała klientów każdego dnia. W zależności od dnia pracowała od 6 do 12 godzin. Chciała również rozszerzyć swoją działalność o usługi kosmetyczne. W czerwcu 2014r. zachorowała jej matka i musiała ograniczyć czas poświęcany pracy, aby się nią opiekować. Jednakże ubezpieczona nadal zamierza prowadzić działalność gospodarczą.

Zdaniem Sądu w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie sposób również zarzucić ubezpieczonej, iż podjęcie przez nią działalności gospodarczej zmierzało do obejścia prawa i było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Sąd wskazuje, iż z samego faktu podjęcia przez ubezpieczoną działalności gospodarczej, nie sposób czynić jej zarzutu, nawet jeżeli celem podjęcia działalności było uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

W teorii prawa cywilnego uważa się, że czynnością prawną podjętą w celu obejścia ustawy jest czynność wprawdzie nie objęta zakazem prawnym, ale przedsięwzięta w celu osiągnięcia skutku zakazanego przez prawo. Skorzystanie z ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym w postaci zasiłków z tego ubezpieczenia nie może być uznane za obejście przepisów prawa.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że samo zawarcie umowy o pracę nawet w okresie ciąży, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie zasiłku macierzyńskiego nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia z dnia 6 lutego 2006r., III UK 156/05, LEX nr 272549, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005r., II UK 320/04, OSNP 2006/7-8/122).

Ocena ta dotyczy tak prowadzenia działalności gospodarczej jak i podjęcia współpracy przy prowadzeniu takiej działalności. W wyroku z dnia 21 stycznia 2014r., III AUa 794/13, (LEX nr 1428029) Sąd Apelacyjny w Gdańsku wskazał, że podjęcie współpracy przez kobietę w ciąży przy prowadzeniu pozarolniczej działalności, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie przez nią świadczeń z ubezpieczeń społecznych nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem, jeżeli współpraca ta była faktycznie wykonywana.

W wyroku z dnia 16 stycznia 2014r. I UK 235/13 (LEX 1444493), jaki zapadł w stanie faktycznym analogicznym do stanu faktycznego niniejszej sprawy, Sąd Najwyższy wskazał, iż podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w 8 miesiącu ciąży nie stanowi przeszkody do podlegania ubezpieczeniom społecznym w aspekcie wykonywania jej w sposób ciągły (art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej), zaś zamiaru ciągłego prowadzenia działalności gospodarczej nie podważa przewidywanie jej zawieszenia ze względu na ciążę albo konieczność opieki nad dzieckiem. Sąd Najwyższy wskazał, iż co do zamiaru prowadzenia działalności gospodarczej przez dłuższy czas, nie ma normy szczególnej, która skierowana byłaby do kobiet w ciąży i tylko z tej przyczyny podważała ich zamiar prowadzenia działalności gospodarczej, zaś poszukiwanie takiej normy nie jest uprawnione ze względu na zakaz dyskryminacji i nierównego traktowania. Dalej wskazał Sąd Najwyższy, że art. 14a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej zawiera regulację pozwalającą na okresowe jej zawieszenie (od 1 do 24 miesięcy), przy czym ustawodawca nie określił przyczyny (jako warunku) zawieszenia działalności ani minimalnego okresu działalności, po którym zawieszenie działalności może nastąpić. Skoro więc przyjęto taką regulację, to rozpoczynający

i prowadzący działalność gospodarczą może zdecydować (kalkulować), że wkrótce potem ją zawiesi. Tym bardziej możliwość taka przysługuje osobie prowadzącej działalność gospodarczą w przypadku konieczności sprawowania opieki nad dzieckiem. Reasumując, w ocenie Sądu, w ustalonym stanie faktycznym sprawy należało uznać, że D. G. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 maja 2014r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

Natomiast nie jest przedmiotem niniejszego postępowania wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Sąd związany jest bowiem przy rozpoznaniu odwołania zakresem zaskarżonej decyzji, która kwestionuje samo podleganie ubezpieczonej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, nie kwestionuje zaś wysokości podstawy wymiaru składek.

Mając zatem na uwadze wszystkie powyższe rozważania Sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji.

(-) SSO Joanna Smycz